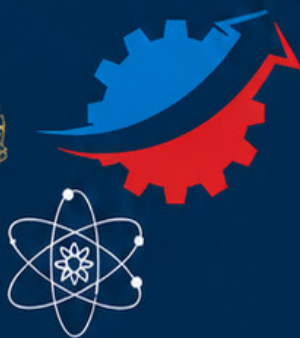

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026-YIL
IYUL/7-SON, III-QISM

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google
Scholar

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

OpenAIRE

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ФИЛИАЛ В Г. ТАШКЕНТЕ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, iyul.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

O'ZBEKISTONDA KREDIT BOZORINI RIVOJLANTIRISH TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR.....	9
Javlanova Shaxnoza Djalolitdinovna	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN AYOLLAR TADBIRKORLIGINI MOLIYALASHTIRISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH.....	14
Babaraimova Gulmira Zakirovna	
MILLIY IQTISODIYOTGA XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB QILISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	20
Fazliyev Farrux Faxriddinovich	
TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI KREDIT PORTFELINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI EKONOMETRIK BAHOLASH	26
Jo'rayev Eldor Berdibekovich	
ELEKTROTEXNIKA SANOATI KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIK IMKONIYATLARI.....	32
Bahodirov Jahongir Bahodir o'g'li	
SANOAT KORXONALARINING RAQAMLI TRANSFORMATSIYA DARAJASINI BAHOLASH VA UNING MOLIYAVIY-IQTISODIY KO'RSATKICHLARGA TA'SIRINI EKONOMETRIK MODELASHTIRISH	37
Omanov Behzod, Hoshimjonov Ahrorjon	
MINTAQAVIY INVESTITSIYA JARAYONLARINING HUDUDIY VA TARMOQ TARKIBINI BAHOLASH: DINAMIK TENDENSIYALAR VA NOMUTANOSIBLIK.....	43
Qodirqulov Xumoyun Mirzo Voxid o'g'li	
HUDUDLARGA XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB ETISHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI	48
Umaraliyev Sanjar Sultonaliyevich	
ANALYSIS OF EXISTING MARKETING INSTRUMENTS FOR THE PROMOTION OF UNIVERSITY EDUCATIONAL SERVICES: STAGE REACH, THE COST-EFFICIENCY INVERSION, AND THE ABSORPTIVE CAPACITY CONSTRAINT	53
Shuhrat Bahodir o'g'li Umarov	
WORKLOAD MANAGEMENT AS A MECHANISM FOR ENHANCING ACADEMIC STAFF PERFORMANCE IN HIGHER EDUCATION.....	65
Sultonboyeva Munira, Sultanova Kamila	
XIZMATLAR SEKTORIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI KOMPLEKS BAHOLASH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	73
Tursunova Shahlo Sayfillayevna	
SUN'IY INTELLEKT VA TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORT RAQOBATBARDOSHLIGI	79
Madrahimova Onajon Javlon qizi	

SUN'IY INTELLEKT VA TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORT RAQOBATBARDOSHLIGI

Madrahimova Onajon Javlon qizi

Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat instituti, mustaqil izlanuvchi

ORCID: 0009-0007-9057-5738

Annotatsiya. Sun'iy intellekt (SI) texnologiyalarining to'qimachilik mahsulotlari eksport raqobatbardoshligiga ta'siri tahlil qilinadi. O'zbekiston to'qimachilik sanoatida ishlab chiqarish hajmining barqaror o'sishi va yuqori qo'shilgan qiymatga ega tayyor mahsulotlar eksportining o'zgaruvchanligi o'rtasidagi nomutanosiblik eksport raqobatbardoshligi bilan bog'liq muammolarning bilvosita ko'rsatkichi sifatida baholanadi. Sun'iy intellektga asoslangan sifat nazorati, talabni prognozlash va moslashuvchan ishlab chiqarishni rejalashtirish vositalarining tayyor to'qimachilik mahsulotlari eksport raqobatbardoshligini oshirishdagi imkoniyatlari asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: sun'iy intellekt, eksport raqobatbardoshligi, tayyor to'qimachilik mahsulotlari, to'qimachilik sanoati, qo'shilgan qiymat, talabni prognozlash.

Аннотация. Анализируется влияние технологий искусственного интеллекта (ИИ) на экспортную конкурентоспособность текстильной продукции. Диспропорция между устойчивым ростом объемов производства в текстильной промышленности Узбекистана и изменчивостью экспорта готовой продукции с высокой добавленной стоимостью рассматривается как косвенный показатель проблем, связанных с экспортной конкурентоспособностью. Обосновываются возможности применения инструментов искусственного интеллекта, включая контроль качества, прогнозирование спроса и гибкое планирование производства, для повышения экспортной конкурентоспособности готовой текстильной продукции.

Ключевые слова: искусственный интеллект, экспортная конкурентоспособность, готовая текстильная продукция, текстильная промышленность, добавленная стоимость, прогнозирование спроса.

Abstract. The impact of artificial intelligence (AI) technologies on the export competitiveness of textile products is examined. The disparity between the steady growth of production in Uzbekistan's textile industry and fluctuations in exports of high-value-added finished products is considered an indirect indicator of challenges related to export competitiveness. The potential of AI-based tools, including quality control, demand forecasting, and flexible production planning, to enhance the export competitiveness of finished textile products is substantiated.

Keywords: artificial intelligence, export competitiveness, finished textile products, textile industry, value added, demand forecasting.

KIRISH

O'zbekiston to'qimachilik sanoati oldida turgan strategik vazifalardan biri xomashyo va yarim tayyor mahsulotlar eksportidan yuqori qo'shilgan qiymatga ega, brendlashtirilgan tayyor mahsulotlar eksportiga o'tishdan iborat. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 1-maydagi Farmoniga muvofiq, 2027-yil yakuniga qadar ip-kalavani qayta ishlash darajasini 100 foizga yetkazish, mamlakatni «to'qimachilik xabi»ga aylantirish hamda kamida 10 ta xalqaro brend yaratish vazifalari belgilangan. Tadqiqotning maqsadi sun'iy intellekt (SI) texnologiyalarining tayyor to'qimachilik mahsulotlari eksport raqobatbardoshligiga ta'sirini tahlil qilishdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Beloeva va hammualliflar sun'iy intellektga asoslangan remarketing hamda raqamli infratuzilmaning O'zbekistondagi turizm va to'qimachilik korxonalari faoliyatidagi o'rini tadqiq etib, ushbu texnologiyalarni korxonalarning bozor bilan ishlash jarayonlari nuqtayi nazaridan ko'rib chiqqanlar [1]. Zhang va Huang esa to'qimachilik hamda tikuvchilik korxonalarida sun'iy intellektga asoslangan ishlab chiqarish va xarajatlarni boshqarish tizimlarini o'rganib, 60 ta korxona ma'lumotlari asosida bunday tizimlarni joriy etish xomashyo xarajatlari, zaxiralar va materiallar isrofini kamaytirish hamda ishlab chiqarishni rejalashtirish samaradorligini

o'shish bilan bog'liqligini aniqlaganlar [2]. Mazkur tadqiqotlar sun'iy intellektning to'qimachilik korxonalari faoliyatidagi imkoniyatlarini yoritadi, biroq ular da tayyor to'qimachilik mahsulotlari eksport raqobatbardoshligiga bevosita ta'sir alohida baholangan, degan xulosa chiqarish uchun yetarli asos yo'q.

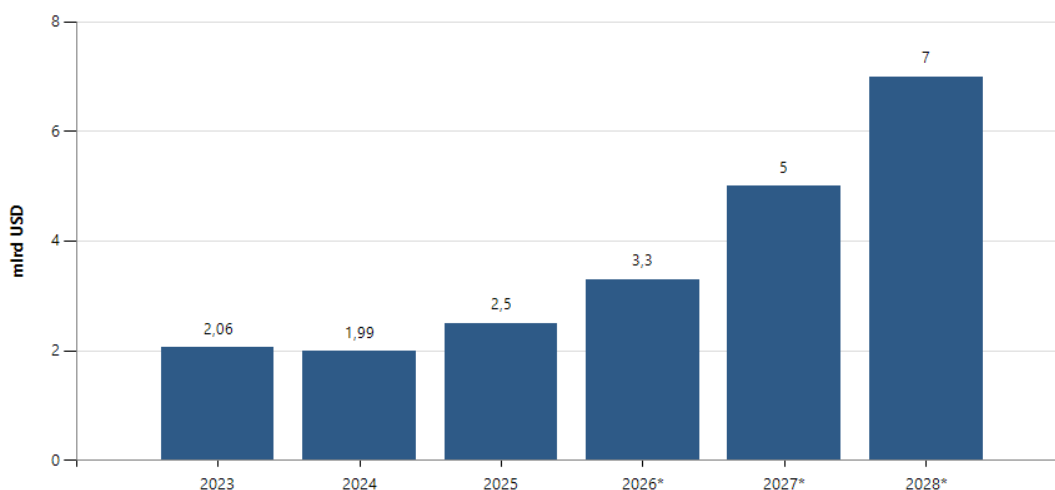
TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi, Bojxona qo'mitasi va gov.uz portalida e'lon qilingan rasmiy statistik ma'lumotlar hamda ikkilamchi axborot manbalarining tahliliga asoslanadi. Eksport raqobatbardoshligi ishlab chiqarish hajmining o'sishi va eksport dinamikasi o'rtasidagi nomutanosiblik nuqtayi nazaridan baholanadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Ishlab chiqarish–eksport nomutanosibligi. To'qimachilik sanoati rivojlanishini tahlil qilishda ishlab chiqarish hajmining barqaror o'sishi va tayyor mahsulotlar eksportining o'zgaruvchanligi o'rtasidagi nomutanosiblik muhim ahamiyat kasb etadi. 2024-yilda ishlab chiqarish hajmi 10,7 foizga o'sgan bo'lsa-da, 2025-yilning birinchi yarmida eksport tushumi 17 foizga, tayyor mahsulotlar eksporti esa 25,7 foizga qisqargan. Yil yakunida eksport hajmi 2,5 mlrd AQSH dollariga yetgan (1-rasm). Mazkur o'zgaruvchanlik narx omillari bilan bir qatorda, mahsulot sifati, yetkazib berish muddatlari va assortimentning tezkor yangilanishi kabi boshqaruv va texnologik omillar bilan ham bog'liq bo'lishi mumkin.

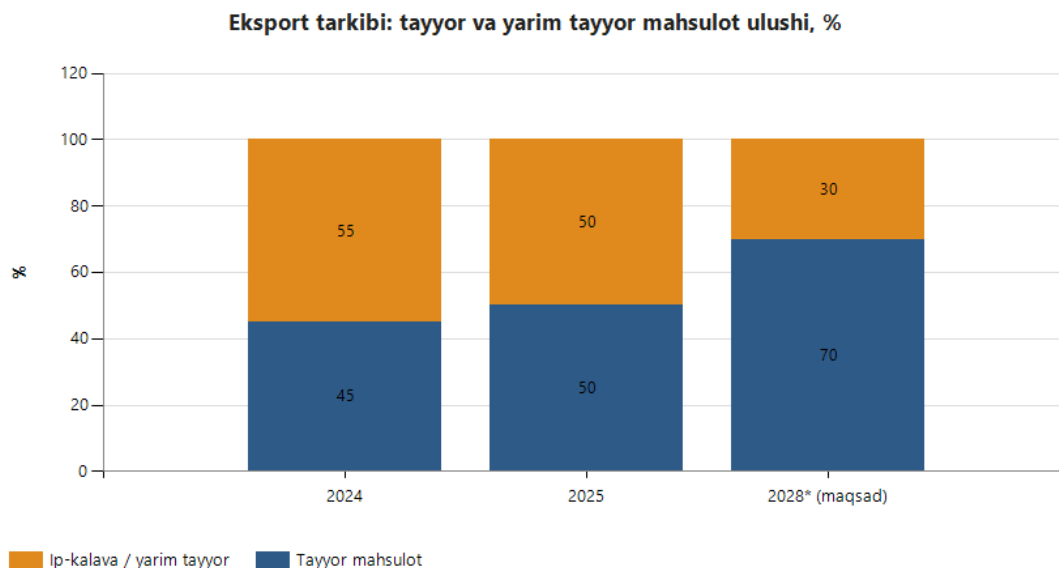
To'qimachilik eksporti: haqiqiy va prognoz, mlrd USD

1-rasm. To'qimachilik mahsulotlari eksporti: haqiqiy va prognoz ko'rsatkichlari, mlrd AQSH dollari¹

Eksport tarkibini o'zgartirish vazifasi. To'qimachilik mahsulotlarining xalqaro bozordagi raqobatbardoshligini oshirishning muhim yo'nalishlaridan biri eksport tarkibida yuqori qo'shilgan qiymatga ega tayyor mahsulotlar ulushini ko'paytirishdan iborat. Davlat siyosati doirasida tayyor mahsulotlar ulushini 70 foizga yetkazish maqsadi belgilangan (2-rasm). Mazkur tarkibiy o'zgarish ishlab chiqarishning texnologik darajasini oshirish, sifat nazoratini takomillashtirish, dizayn va innovatsion faoliyatni rivojlantirish hamda ishlab chiqarish jarayonlarining moslashuvchanligini ta'minlashni talab etadi. Ushbu yo'nalishlarda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish eksport raqobatbardoshligini oshirish uchun qo'shimcha imkoniyatlar yaratishi mumkin.

1 Manba: gov.uz ma'lumotlari asosida muallif tomonidan ishlab chiqilgan. * — maqsadli ko'rsatkich.

2-rasm. To'qimachilik mahsulotlari eksportining tarkibi: tayyor va yarim tayyor mahsulotlar ulushi, %²

Sun'iy intellekt vositalarining eksport raqobatbardoshligiga ta'siri. Sun'iy intellekt texnologiyalari to'qimachilik mahsulotlarining eksport raqobatbardoshligiga uchta asosiy yo'nalish orqali ta'sir ko'rsatishi mumkin. Birinchidan, kompyuter ko'rishi texnologiyalariga asoslangan sifat nazorati mahsulotlardagi nuqsonlarni aniqlash va ularning ulushini kamaytirish orqali mahsulot sifatini oshirishga xizmat qiladi. Ikkinchidan, talabni prognozlash vositalari tashqi bozor talabidagi o'zgarishlarni oldindan aniqlash va ishlab chiqarish hajmini bozor ehtiyojlariga moslashtirish imkonini beradi. Uchinchidan, moslashuvchan ishlab chiqarishni rejalashtirish tizimlari mahsulot assortimentini yangilash muddatlarini qisqartirish va ishlab chiqarish jarayonlarining tezkorligini oshirishga yordam beradi.

O'zbekiston to'qimachilik sanoati misolida sun'iy intellekt asosidagi shaxsiylashtirish texnologiyalaridan foydalanish va investitsiyalar rentabelligi (ROI) o'rtasida ijobiy statistik bog'liqlik mavjudligi qayd etilgan ($\beta = 0,28$; $p < 0,001$). Mazkur natija sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish korxonalarining iqtisodiy samaradorligini oshirish bilan bog'liq bo'lishi mumkinligini ko'rsatadi.

1-jadval

Sun'iy intellekt vositalarining eksport raqobatbardoshligiga ta'sir kanallari³

SI vositasi	Ta'sir kanali	Raqobatbardoshlik omili
Kompyuter ko'rishi	Sifat nazoratini takomillashtirish	Nuqsonli mahsulotlar ulushini kamaytirish, brendga bo'lgan ishonchni oshirish
Talabni prognozlash	Tashqi bozor talabiga moslashish	Yetkazib berish muddatlarini qisqartirish va zaxiralarni optimallashtirish
Moslashuvchan rejalashtirish	Mahsulot assortimentini tezkor yangilash	Ishlab chiqarish tezkorligi va mahsulotlar xilma-xilligini oshirish

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'tkazilgan tahlil natijalari sun'iy intellekt texnologiyalari to'qimachilik mahsulotlarining eksport raqobatbardoshligini oshirishda muhim imkoniyatlarga ega ekanligini ko'rsatadi. Xususan, kompyuter ko'rishi asosidagi sifat nazorati, talabni prognozlash va moslashuvchan ishlab chiqarishni rejalashtirish vositalari mahsulot sifatini yaxshilash, tashqi bozor talabiga tezkor moslashish hamda ishlab chiqarish jarayonlarining samaradorligini oshirishga xizmat qilishi mumkin.

O'zbekiston to'qimachilik sanoatida ishlab chiqarish hajmining o'sishi va tayyor mahsulotlar eksporti

² Manba: muallif ishlanmasi.

³ Manba: muallif ishlanmasi.

dinamikasi o'rtasidagi nomutanosiblik eksport raqobatbardoshligini oshirishda boshqaruv va texnologik yondashuvlarni takomillashtirish zarurligini ko'rsatadi. Eksport tarkibida yuqori qo'shilgan qiymatga ega tayyor mahsulotlar ulushini 70 foizga yetkazish maqsadiga erishishda sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish ishlab chiqarish jarayonlarini modernizatsiya qilish va xalqaro bozor talablariga moslashish imkoniyatlarini kengaytirishi mumkin.

Tadqiqot natijalaridan kelib chiqib, quyidagi takliflar ishlab chiqildi:

1. To'qimachilik korxonalarida sun'iy intellektga asoslangan sifat nazorati tizimlarini bosqichma-bosqich joriy etish, kompyuter ko'rishi texnologiyalari yordamida mahsulotlardagi nuqsonlarni aniqlash jarayonlarini avtomatlashtirish hamda sifat ko'rsatkichlarini xalqaro bozor talablariga muvofiqlashtirish.

2. Eksportga yo'naltirilgan to'qimachilik korxonalarida tashqi bozor talabi, iste'molchilar ehtiyojlari va mahsulot assortimentidagi o'zgarishlarni tahlil qilishga mo'ljallangan sun'iy intellekt asosidagi prognozlash tizimlarini rivojlantirish. Bunda ishlab chiqarish hajmi va mahsulot zaxiralarini prognoz natijalariga muvofiq rejalashtirish orqali resurslardan foydalanish samaradorligini oshirishga e'tibor qaratish.

3. Tayyor to'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarishda moslashuvchan rejalashtirish texnologiyalarini joriy etish orqali yangi mahsulotlarni ishlab chiqarishga tayyorlash muddatlarini qisqartirish, assortimentni tashqi bozor talablariga mos ravishda yangilash hamda buyurtmalarni bajarish jarayonlarini takomillashtirish.

4. To'qimachilik korxonalarida sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etish samaradorligini baholash uchun mahsulot sifati, nuqsonli mahsulotlar ulushi, ishlab chiqarish xarajatlari, eksport hajmi va investitsiyalar rentabelligi kabi ko'rsatkichlarni qamrab oluvchi monitoring tizimini shakllantirish.

5. Keyingi tadqiqotlarda sun'iy intellekt texnologiyalarining to'qimachilik mahsulotlari eksport raqobatbardoshligiga ta'sirini korxonalar darajasidagi real statistik ma'lumotlar asosida ekonometrik baholash, bunda texnologiyalarni joriy etish darajasi, mahsulot sifati, eksport hajmi va iqtisodiy samaradorlik o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlashga alohida e'tibor qaratish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Beloeva S., Levakov I., Venelinova N., Akhmedov A., Makhmudov M. AI-Driven Remarketing and Digital Infrastructure in Emerging Markets: Evidence from Tourism and Textile Enterprises in Uzbekistan // Sustainability. – 2026. – Vol. 18, No. 11. – Art. 5739. – DOI: 10.3390/su18115739. – URL: <https://doi.org/10.3390/su18115739>.
2. Zhang M., Huang M. Application of Intelligent Financial Management System Based on Artificial Intelligence in Textile and Garment Enterprises // Textile & Leather Review. – 2026. – Vol. 9. – P. 1319–1332. – DOI: 10.31881/TLR.2026.1319. – URL: <https://doi.org/10.31881/TLR.2026.1319>.
3. To'qimachilik va tikuv-trikotaj sanoatini rivojlantirishni yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to'g'risida: O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 1-maydagi PF-71-son Farmoni // O'zbekiston Respublikasi qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi. – 2024. – URL: <https://lex.uz/uz/docs/-6909626>.
4. Results of 2025 in the Textile Industry and Priority Tasks for the Future Are Reviewed // O'zbekiston Respublikasi Hukumat portali. – 2025. – 24-dekabr. – URL: <https://gov.uz/en/news/view/113651>.
5. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. Rasmiy statistik ma'lumotlar [Elektron resurs]. – URL: <https://stat.uz>.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 7

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100